Zbierka súdnych rozhodnutí

NÁVRHY GENERÁLNEHO ADVOKÁTA
MANUEL CAMPOS SÁNCHEZ-BORDONA
prednesené 6. júla 2023 [1]

Vec C-354/22

Weingut A
proti
Land Rheinland-Pfalz

[návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal Bundesverwaltungsgericht (Spolkový správny súd, Nemecko)]

„Prejudiciálne konanie – Poľnohospodárstvo – Spoločná organizácia trhov – Víno – Označovanie a obchodná úprava vín – Označenia pôvodu a zemepisné označenia – Delegované nariadenie (EÚ) 2019/33 – Článok 54 ods. 1 – Označovanie – Označenie vinárskeho podniku – Pojem podnik – Územná súvislosť – Vinifikácia vykonávaná výlučne vo vinárskom podniku – Účasť tretích subjektov, ktoré nie sú prepojené s vinárskym podnikom, na vinifikácii – Lisovacie zariadenie prenajaté na lisovanie mimo hlavnej prevádzkarne vinárskeho podniku, ktorého názov nesie víno“

1. Právo Únie podrobne upravuje označenia pôvodu, zemepisné označenia a tradičné pojmy v sektore vinohradníctva a vinárstva, ako aj označovanie a obchodnú úpravu vín.

2. Súčasťou označovania a obchodnej úpravy vinárskych výrobkov, ktoré majú chránené označenie pôvodu alebo zemepisné označenie, môžu byť nepovinne určité pojmy, ktoré označujú vinársky podnik, z ktorého tieto výrobky pochádzajú. To stanovuje článok 54 ods. 1 druhý pododsek delegovaného nariadenia (EÚ) 2019/33 [2], v ktorého prílohe VI sú vymenované tieto pojmy pre niektoré členské štáty.

3. V spore, v ktorom bol podaný prejednávaný návrh na začatie prejudiciálneho konania, chce nemecký vinohradník používať pojem „Weingut“ (vinárstvo) pri obchodnej úprave svojich vín, hoci hrozno, z ktorého sa tieto vína vyrábajú, sa pestuje, zberá a lisuje na nehnuteľnosti vo vlastníctve iného subjektu, ktorá sa nachádza 70 kilometrov od podniku vinohradníka a ktorú si vinohradník prenajíma.

4. Po tom, čo správny orgán odmietol povoliť používanie pojmu „Weingut“ pri obchodnej úprave týchto vín, sa začalo súdne konanie, v ktorom bude potrebné objasniť v podstate to, či

[1] Jazyk prednesu: španielčina.

[2] Delegované nariadenie Komisie zo 17. októbra 2018, ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013, pokiaľ ide o žiadosti o ochranu označení pôvodu, zemepisných označení a tradičných pojmov v sektore vinohradníctva a vinárstva, námietkové konanie, obmedzenie používania, zmeny špecifikácií výrobkov, zrušenie ochrany a označovanie a obchodnú úpravu (Ú. v. EÚ L 9, 2019, s. 2).

– pod pojmom „podnik“ treba chápať vymedzený fyzický priestor, ktorý zahŕňa len vinohrady a budovy a zariadenia na vinifikáciu, ktoré nie sú oddelené od pozemkov výrobcu vína,

– možno uznať, že vinifikácia sa vykonáva *výlučne* vo vinárskom podniku, ak lisovanie hrozna prebieha v lisovacom zariadení, ktoré si prenajal výrobca a ktoré sa nachádza mimo areálu jeho nehnuteľnosti. Ak je to tak, vzniká otázka, aký stupeň kontroly procesu vinifikácie možno vyžadovať od tohto výrobcu.

I. Právny rámec

A. Právo Únie

1. Nariadenie (EÚ) č. 1308/2013 [3]

5. Podľa článku 3 („Vymedzenie pojmov“):

„…

3. Na účely tohto nariadenia sa uplatňujú vymedzenia pojmov uvedené v… nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1307/2013[4]…“.

6. V zmysle článku 122 („Delegované právomoci“):

„1. S cieľom zohľadniť osobitosti sektora vinohradníctva a vinárstva je Komisia splnomocnená prijímať v súlade s článkom 227 delegované akty, ktorými sa stanovujú pravidlá týkajúce sa:

…

c) nepovinných údajov, pokiaľ ide o:

…

iii) pojmy odkazujúce na podnik a podmienky ich používania;

…“

[3] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady zo 17. decembra 2013, ktorým sa vytvára spoločná organizácia trhov s poľnohospodárskymi výrobkami, a ktorým sa zrušujú nariadenia Rady (EHS) č. 922/72, (EHS) č. 234/79, (ES) č. 1037/2001 a (ES) č. 1234/2007 (Ú. v. EÚ L 347, 2013, s. 671), zmenené nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/2117 z 2. decembra 2021, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 1308/2013, ktorým sa vytvára spoločná organizácia trhov s poľnohospodárskymi výrobkami, nariadenie (EÚ) č. 1151/2012 o systémoch kvality pre poľnohospodárske výrobky a potraviny, nariadenie (EÚ) č. 251/2014 o vymedzení, opise, obchodnej úprave, označovaní a ochrane zemepisných označení aromatizovaných vínnych výrobkov a nariadenie (EÚ) č. 228/2013 o osobitných opatreniach v oblasti poľnohospodárstva v prospech najvzdialenejších regiónov Únie (Ú. v. EÚ L 435, 2021, s. 262).

[4] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady zo 17. decembra 2013, ktorým sa ustanovujú pravidlá priamych platieb pre poľnohospodárov na základe režimov podpory v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky a ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 637/2008 a nariadenie Rady (ES) č. 73/2009 (Ú. v. EÚ L 347, 2013, s. 608).

2. Nariadenie č. 1307/2013

7. Článok 4 („Vymedzenie pojmov a súvisiace ustanovenia“) stanovuje:

„1. Na účely tohto nariadenia sa uplatňujú tieto vymedzenia pojmov:

…

b) ‚podnik‘ sú všetky jednotky používané na poľnohospodárske činnosti a spravované poľnohospodárom, ktoré sa nachádzajú na území toho istého členského štátu;

…“

3. Delegované nariadenie 2019/33

8. Podľa odôvodnenia 48:

„Údaj o poľnohospodárskom podniku využívajúcom vinohrady, z ktorých vinárske výrobky pochádzajú a kde sa vykonávajú všetky enologické postupy, môže pre výrobcov predstavovať pridanú hodnotu a pre spotrebiteľov môže byť znakom kvality. Pre výrobcov by malo byť teda prípustné na etiketách vinárskych výrobkov s chráneným označením pôvodu alebo chráneným zemepisným označením uvádzať názov poľnohospodárskeho podniku.“

9. Článok 1 („Predmet úpravy“) stanovuje:

„Týmto nariadením sa stanovujú pravidlá, ktorými sa dopĺňa nariadenie (EÚ) č. 1308/2013…, ktoré sa týkajú:

…

f) označovania a obchodnej úpravy“.

10. V článku 54 („Označenie vinárskeho podniku“), ktorý je súčasťou oddielu 2 („Nepovinné údaje“) kapitoly IV („Označovanie a obchodná úprava“), sa uvádza:

„1. Pojmy označujúce vinársky podnik uvedené v prílohe VI iné ako označenie názvu fľašovateľa, výrobcu alebo predajcu sú vyhradené pre vinárske výrobky s chráneným označením pôvodu alebo zemepisným označením.

Tieto pojmy sa môžu používať len vtedy, ak je vinársky výrobok vyrobený výlučne z hrozna zo zberu vo vinohradoch, ktoré využíva tento vinársky podnik, a výroba sa vykonáva výlučne v tomto vinárskom podniku.

…“

11. Článok 55 („Odkaz na názvy zemepisných jednotiek menších alebo väčších ako oblasť zodpovedajúca chránenému označeniu pôvodu alebo zemepisnému označeniu“) stanovuje:

„1. V zmysle článku 120 ods. 1 písm. g) nariadenia (EÚ) č. 1308/2013 a bez toho, aby boli dotknuté články 45 a 46, odkaz na názov zemepisnej jednotky, ktorá je menšia alebo väčšia ako

oblasť daného označenia pôvodu alebo zemepisného označenia, môže mať na etikete iba vinársky výrobok s chráneným označením pôvodu alebo chráneným zemepisným označením alebo zemepisným označením tretej krajiny.

2. Ak sa odkazuje na názvy zemepisných jednotiek, ktoré sú menšie ako oblasť zodpovedajúca označeniu pôvodu alebo zemepisnému označeniu, žiadateľ oblasť príslušnej zemepisnej jednotky náležite vymedzí v špecifikácii výrobku a jednotnom dokumente. Členské štáty môžu zaviesť pravidlá týkajúce sa používania týchto zemepisných jednotiek.

…“

12. V prílohe VI („Výrazy uvedené v článku 54 ods. 1“) sú pre Nemecko uvedené nasledujúce pojmy: „Burg, Domäne, Kloster, Schloss, Stift, Weinbau, Weingärtner, Weingut, Winzer“.

B. Nemecké právo. Weinverordnung (nariadenie o víne)[5]

13. Ustanovenie § 38 ods. 1 stanovuje, že uvedenie podniku v prípade vín *Federweißer*, *Landwein* (vidiecke vína), *Qualitätswein* (akostné vína), *Prädikatswein* (vína vysokej kvality), *Sekt* (šumivé vína), *Qualitätsperlwein* (akostné šumivé vína) alebo *Qualitätslikörwein* (akostné likérové vína) je povolené jedine v súlade s článkom 54 ods. 1 delegovaného nariadenia 2019/33 v spojení s jeho prílohou VI. V odsekoch 3 a 5 uvedeného paragrafu je spomenuté označenie *Gutsabfüllung*.

II. Skutkový stav, spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

14. Vlastník (ďalej len „vinohradník A“) vinárskeho podniku, ktorý sa nachádza v obci Zell, ktorá je súčasťou nemeckého regiónu Mosel, vyrába víno nielen z hrozna vypestovaného vo vlastných vinohradoch, ale aj z hrozna vypestovaného v iných vinohradoch, ktoré si prenajíma.

15. Jeden z týchto prenajatých vinohradov, ktorý má rozlohu 2,15 hektára, sa nachádza približne 70 kilometrov od obce Zell, vo vinárskom podniku, ktorý patrí vinohradníkovi B.

16. Títo dvaja vinohradníci uzavreli zmluvu, na základe ktorej vinohradník B pestuje vinič podľa pokynov vinohradníka A a navyše mu každoročne výhradne prenajíma lisovacie zariadenie na 24 hodín od zberu hrozna na prenajatej ploche.

17. Lisovanie sa vykonáva v podniku vinohradníka B podľa enologických postupov vinohradníka A. Takto získané víno je stáčané do nádrží, ktorého prepravu do hlavnej prevádzkarne vinohradníka A zabezpečujú zamestnanci tohto vinohradníka.

18. Vinohradník A chce používať pojmy „Weingut“ a „Gutsabfüllung“ na označovanie vína vylisovaného v lisovacom zariadení, ktoré si prenajíma od vinohradníka B.

19. Land Rheinland-Pfalz (spolková krajina Porýnie-Falcko, Nemecko; ďalej len „spolková krajina“) sa domnieva, že za uvedených podmienok vinohradník A nemôže používať tieto dva pojmy.

[5] Nariadenie o víne v znení oznámenia z 21. apríla 2009 (BGBl. I, s. 827), ktoré bolo naposledy zmenené článkom 1 nariadenia z 21. októbra 2022 (BGBl. I, s. 1873).

20. Po začatí konania na Verwaltungsgericht Trier (Správny súd Trier, Nemecko) tento súd rozsudkom zo 16. mája 2019 vyhovel žalobe podanej vinohradníkom A a určil, že tento vinohradník je oprávnený používať pojmy „Weingut“ a „Gutsabfüllung“. Podľa uvedeného súdu bolo rozhodujúce to, že vinifikácia sa vykonávala pod skutočným vedením, sústavným dohľadom a výlučnou zodpovednosťou vinohradníka A.

21. Spolková krajina podala odvolanie na Oberverwaltungsgericht Rheinland-Pfalz (Vyšší správny súd spolkovej krajiny Porýnie-Falcko, Nemecko), ktorý rozsudkom z 12. augusta 2020 zrušil prvostupňový rozsudok a zamietol žalobu vinohradníka A.

22. Odvolací súd založil svoje rozhodnutie v podstate na týchto argumentoch:

– podľa článku 54 ods. 1 v spojení s prílohou VI delegovaného nariadenia 2019/33 je podmienkou používania označenia „Weingut“, aby sa vinifikácia vykonávala v podniku, ktorý sa nechápe ako organizačná jednotka, ale ako prevádzkový celok so stálou prevádzkarňou, ktorý sa má na základe rozhodnutia jeho vlastníka sústavne používať na výrobu vína a v ktorom pracujú zamestnanci, ktorí podliehajú jeho riadiacej právomoci. Oddelenie etáp vinifikácie, ako je etapa lisovania, je v rozpore s myšlienkou, že „všetko musí zostať v tých istých rukách“,

– zmluva o prenájme lisovacieho zariadenia nezaručuje, aby sa všetky fázy výroby vína uskutočňovali pod vedením a zodpovednosťou tej istej osoby. Naopak táto zmluva umožňuje, aby lisovanie prebiehalo tak v prítomnosti výrobcu, ako aj v prítomnosti osoby obsluhujúcej lisovacie zariadenie, ktorá je zamestnancom vlastníka tohto zariadenia, čo nezaručuje vedenie a trvalú zodpovednosť vinohradníka A.

23. Vinohradník A napadol odvolací rozsudok na Bundesverwaltungsgericht (Spolkový správny súd, Nemecko), ktorý predkladá Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Možno konštatovať, že vinifikácia vína sa vykonáva výlučne vo vinárskom podniku, ktorého názov nesie víno, v zmysle článku 54 ods. 1 druhého pododseku delegovaného nariadenia (EÚ) 2019/33, ak lisovanie prebieha v lisovacom zariadení prenajatom na 24 hodín od iného vinárskeho podniku, ktoré má v tom čase k dispozícii výlučne vinársky podnik, ktorého názov nesie víno?

2. Je v prípade kladnej odpovede na predchádzajúcu otázku nevyhnutné, aby lisovanie uskutočňovali alebo naň priamo dozerali zamestnanci vinárskeho podniku, ktorého názov nesie víno, alebo môžu lisovanie vykonávať aj zamestnanci vinárskeho podniku, ktorý je prenajímateľom lisovacieho zariadenia, podľa pokynov vinárskeho podniku, ktorého názov nesie víno?

3. Ak lisovanie môžu vykonávať aj zamestnanci vinárskeho podniku, ktorý je prenajímateľom lisovacieho zariadenia, môže sa týmto zamestnancom v prípade neočakávaných problémov priznať oprávnenie, aby do lisovania zasiahli na základe vlastného rozhodnutia?

4. Bráni priradeniu výroby vína vinárenskému podniku, ktorého názov nesie víno, skutočnosť, že vinársky podnik, ktorý prenajal lisovacie zariadenie a vykonáva lisovanie, má vlastný záujem na spôsobe vykonávania lisovania, keďže v zmluve o využívaní vinohradov, ktorá bola uzavretá s týmto podnikom, je k odmene za využívanie stanovenej podľa využívanej plochy dohodnutý príplatok za každý hektoliter vína kategórií ‚Kabinett‘, ‚Spätlese‘ a ‚Auslese‘, ktorý je závislý od výnosu a kvality?“

III. Konanie na Súdnom dvore

24. Návrh na začatie prejudiciálneho konania bol doručený do kancelárie Súdneho dvora 1. júna 2022.

25. Písomné pripomienky predložili A a Európska komisia. Títo dvaja účastníci konania, ako aj spolková krajina sa zúčastnili na pojednávaní, ktoré sa konalo 3. mája 2023.

IV. Posúdenie

A. Prvá prejudiciálna otázka

26. Vnútroštátny súd sa v podstate pýta, či možno vychádzať z toho, že vinifikácia sa *vykonáva výlučne* vo vinárskom podniku, ktorého názov nesie víno, ak lisovanie prebieha v lisovacom zariadení prenajatom na 24 hodín od iného vinárskeho podniku. [6]

27. Podľa jeho názoru:

– vývoj právnej úpravy svedčí o tom, že zo znenia článku 57 ods. 1 písm. b) nariadenia (ES) č. 607/2009 [7] vyplýva obmedzenie, keďže odvtedy sa musí vinifikácia vykonávať „výlučne“ vo vinárskom podniku,

– zmyslom a účelom právnej úpravy je zrejme ochrana označenia vinárskych podnikov, ktoré samy obhospodarujú vinohrady a zabezpečujú vinifikáciu od začiatku do konca, spojená s očakávaním spotrebiteľov, že víno bude mať vysokú kvalitu,

– uvedené konštatovanie však nie je úplne isté. Ak prenájom vinohradov, ktoré sú značne vzdialené od hlavného sídla podniku, nemá vplyv na označenie, prenájom lisovacieho zariadenia s cieľom vykonávať lisovanie na mieste a vyhnúť sa preprave hrozna logicky tiež nebude mať taký vplyv. Spoločné využívanie zariadení podniku je totiž pri výrobe vína bežné a z pohľadu riadenia podniku racionálne.

28. Komisia prijala delegované nariadenie 2019/33 na základe oprávnenia, ktoré jej priznáva článok 122 nariadenia č. 1308/2013. [8] Medzi aspekty, na ktoré sa môžu vzťahovať delegované akty, patria „pojmy odkazujúce na podnik a podmienky ich používania“ [článok 122 ods. 1 písm. c) bod iii) nariadenia č. 1308/2013].

[6] Nie je sporné, že počas uvedeného obdobia má prenajaté lisovacie zariadenie k dispozícii výlučne vinársky podnik, ktorého názov nesie víno.

[7] Nariadenie Komisie zo 14. júla 2009, ktorým sa ustanovujú určité podrobné pravidlá vykonávania nariadenia Rady (ES) č. 479/2008, pokiaľ ide o chránené označenia pôvodu a zemepisné označenia, tradičné pojmy, označovanie a obchodnú úpravu určitých vinárskych výrobkov (Ú. v. EÚ L 193, 2009, s. 60).

[8] V nariadení č. 1308/2013 je v súvislosti so stanovením pravidiel týkajúcich sa uvádzania určitých výrobkov na trh vyhradený jeden oddiel právnej úprave označovania a obchodnej úpravy v sektore vinohradníctva a vinárstva [oddiel 3 („Označovanie a obchodná úprava v sektore vinohradníctva a vinárstva“) kapitoly I („Pravidlá týkajúce sa uvádzania výrobkov na trh“) hlavy II („Pravidlá týkajúce sa uvádzania výrobkov na trh a organizácií výrobcov“)].

29. Na uvedenom základe článok 54 delegovaného nariadenia 2019/33 stanovuje podmienky používania „označeni[a] vinárskeho podniku“. Odkazuje na prílohu VI, pokiaľ ide o zoznam pojmov označujúcich vinársky podnik, ktoré sú povolené [9] pri označovaní alebo obchodnej úprave výrobku.

30. Z článku 54 delegovaného nariadenia vyplýva, že uvedené pojmy:

– musia byť iné ako označenie názvu fľašovateľa,

– sú vyhradené pre vinárske výrobky s chráneným označením pôvodu alebo zemepisným označením,

– môžu sa „používať len vtedy, ak je vinársky výrobok vyrobený výlučne z hrozna zo zberu vo vinohradoch, ktoré využíva tento vinársky podnik, a výroba sa vykonáva výlučne v tomto vinárskom podniku“.

31. Práve posledná uvedená požiadavka vyvoláva opodstatnené pochybnosti vnútroštátneho súdu a viedla k odlišným výkladom, ktoré sú však tiež opodstatnené, podaným prvostupňovým a odvolacím súdom. Predmetom sporu nie sú zvyšné dve požiadavky, ktoré v prejednávanej veci nikto nespochybňuje.

32. Vo svojej odpovedi na túto prejudiciálnu otázku sa budem zaoberať pojmom vinársky podnik a otázkou, či sa proces vinifikácie musí vykonávať *výlučne* vo vinárskom podniku.

1. Vinársky podnik

33. Na prvý pohľad sa zdá, že pojem „podnik“ podľa článku 54 ods. 1 druhého pododseku delegovaného nariadenia 2019/33 súvisí s fyzickou plochou, na ktorej vinohradník, ktorý chce používať daný pojem (v tomto prípade „Weingut“), pestuje vlastný vinič a uskutočňuje proces vinifikácie.

34. Ako už bolo uvedené, toto ustanovenie vyžaduje, aby sa hrozno zberalo vo vinohradoch, ktoré využíva vinársky podnik, a vinifikácia sa vykonávala *výlučne v tomto vinárskom podniku*. [10] Potvrdzuje to odôvodnenie 48 delegovaného nariadenia 2019/33, v ktorom sa hovorí o *„podniku využívajúcom vinohrady*, z ktorých vinárske výrobky pochádzajú *a kde sa vykonávajú všetky enologické postupy*“. [11]

35. Podľa uvedeného prvého výkladu predmetného ustanovenia by sa za „podnik“ považovala nehnuteľnosť, ktorej súčasťou sú plochy, na ktorých sa pestuje vinič, a budovy a zariadenia, v ktorých sa z (tam zberaného) hrozna vyrába víno. To je stanovisko odvolacieho súdu.

[9] Pre Nemecko je v tomto zozname uvedený okrem iného pojem „Weingut“. Jeho súčasťou sú tiež pojmy *Burg*, *Domäne*, *Kloster*, *Schloss*, *Stift*, *Weinbau*, *Weingärtner* a *Winzer*. Nie je v ňom uvedený pojem „Gutsabfüllung“, ktorý stanovuje nemecké právo na základe § 38 nariadenia o víne. Budem teda uvádzať len pojem „Weingut“, ktorý upravuje právo Únie.

[10] Iné jazykové verzie majú podobný význam. V nemčine je konkrétne uvedené „die Weinbereitung vollständig in diesem Betrieb erfolgt“, v angličtine „the winemaking is entirely carried out on that holding“, vo francúzštine „la vinification est entièrement effectuée dans cette exploitation“, v taliančine „la vinificazione è interamente effettuata nell'azienda“ a v španielčine „la vinificación se ha efectuado enteramente en esa explotación“.

[11] Kurzívou zvýraznil generálny advokát.

36. Pod pojmom „podnik“ však možno chápať súbor materiálnych a personálnych prvkov, ktoré sú usporiadané na účely výroby. V tomto zmysle by uvedený pojem súvisel skôr s pojmom „závod“ a menej s jeho geografickou základňou. To, že víno je spojené s vinárskym podnikom, by nevyhnutne neznamenalo, že pochádza z vinohradov, ktoré sa nachádzajú na pozemkoch tohto podniku, na ktorých sa pestuje vinič.

37. Odlišná významová konotácia pojmu „podnik“ vedie k odlišným výsledkom:

– ak sa podnik rovná nehnuteľnosti v geografickom zmysle, vinohrady ani lisovacie zariadenie, ktoré sa nachádzajú mimo nej, by nespĺňali podmienky stanovené v článku 54 delegovaného nariadenia 2019/33,

– naopak, ak by sa podnik chápal ako závod, fyzická poloha vinohradov alebo lisovacieho zariadenia by nebola rozhodujúca (pokiaľ sa dodržia požiadavky týkajúce sa dohľadu, ktoré spomeniem nižšie).

38. Lingvistický prístup vôbec nie je definitívny, lebo hoci pojem „podnik“ je v delegovanom nariadení 2019/33 použitý, nie je v ňom vymedzený. Tento pojem nie je priamo vymedzený ani v nariadení č. 1308/2013, ktoré však v článku 3 ods. 3 odkazuje na vymedzenia pojmov uvedené okrem iného v nariadení (EÚ) č. 1307/2013. [12]

39. V článku 4 ods. 1 písm. b) nariadenia č. 1307/2013 sa uvádza, že „podnik“ sú „všetky jednotky používané na poľnohospodárske činnosti a spravované poľnohospodárom, ktoré sa nachádzajú na území toho istého členského štátu“.

40. Tento reťazec odkazov je dôležitý, lebo ak pojem „podnik“ v zmysle nariadenia č. 1307/2013 platí pre nariadenie č. 1308/2013, bude platiť aj pre delegované nariadenie 2019/33, ktoré je založené na uvedenom nariadení. Ide o ten istý pojem, a preto ho treba vykladať jednotne. [13]

41. Prístup z hľadiska poľnohospodárskej pomoci nie je cudzí právnym predpisom týkajúcim sa vína: vinárske výrobky ako poľnohospodárske výrobky, ktorými sú, patria do pôsobnosti nariadenia č. 1308/2013 v súlade s jeho článkom 1 v spojení s časťou XII prílohy I.

42. Aby som to zhrnul, všetko nasvedčuje tomu, že aj pokiaľ ide o delegované nariadenie 2019/33, pojem podnik sa nevyhnutne nezhoduje s jedinou poľnohospodárskou plochou.

[12] Toto ustanovenie, ktoré bolo účinné v čase sporu, bolo nahradené odkazom na vymedzenia pojmov uvedené v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/2115 z 2. decembra 2021, ktorým sa stanovujú pravidlá podpory strategických plánov, ktoré majú zostaviť členské štáty v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky (strategické plány SPP) a ktoré sú financované z Európskeho poľnohospodárskeho záručného fondu (EPZF) a Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV), a ktorým sa zrušujú nariadenia (EÚ) č. 1305/2013 a (EÚ) č. 1307/2013 (Ú. v. EÚ L 435, 2021, s. 1).

[13] Pozri rozsudok z 26. októbra 2006, Kibler (C-275/05, EU:C:2006:682, bod 22): „Z pojmu „hospodárstvo [podnik – *neoficiálny preklad*]“ uvedeného v článku 12 ods. 1 písm. d) [nariadenia Rady (EHS) č. 857/84 z 31. marca 1984, ktorým sa prijímajú všeobecne platné pravidlá uplatňovania poplatku uvedeného v článku 5c nariadenia (EHS) č. 804/68 v odvetví mlieka a mliečnych výrobkov (*neoficiálny preklad*) (Ú. v. ES L 90, 1984, s. 13)]… vyplýva, že… na účely tohto nariadenia sú [podnikom] všetky jednotky výroby prevádzkované výrobcom. Keďže rovnaký pojem sa uvádza v článku 7 ods. 1 nariadenia č. 857/84 a článku 7 prvom odseku bodoch 2, 3 a 4 [nariadenia Komisie (EHS) č. 1546/88 z 3. júna 1988 o spôsobe uplatňovania dodatočného poplatku uvedeného v článku 5c nariadenia (EHS) č. 804/68 (*neoficiálny preklad*) (Ú. v. ES L 139, 1988, s. 12)], je na mieste tieto ustanovenia vykladať jednotným spôsobom. Okrem toho v rozsahu, v akom tieto ustanovenia sledujú rovnaký cieľ, a vzhľadom na to, že druhé uvedené ustanovenie je vykonávacím predpisom prvého, je nutné konštatovať, že tieto ustanovenia je v záujme právnej istoty potrebné vykladať jednotne.“

2. Judikatúra Súdneho dvora týkajúca sa pojmu podnik

43. Vnútroštátny súd správne uvádza, že vzhľadom na to, že v delegovanom nariadení 2019/33 sa nenachádza definícia pojmu podnik, je opodstatnené použiť judikatúru, v ktorej bol vyložený tento pojem v oblasti poľnohospodárskej výroby.

44. Bundesverwaltungsgericht (Spolkový správny súd) preukázal podrobné znalosti judikatúry Súdneho dvora. Vo svojom rozhodnutí uviedol, že v tejto judikatúre „už bolo spresnené, za akých okolností sa má len prenajatá výrobná jednotka priradiť podniku a kedy ju prevádzkuje poľnohospodár“ [14].

45. Ďalej uvádza – pričom cituje príslušné rozsudky –, že podľa Súdneho dvora:

– je rozhodujúce najmä to, aby vlastník podniku bol dostatočne nezávislý na účely výkonu svojej poľnohospodárskej činnosti, [15]

– nie je nevyhnutné, aby poľnohospodár mal neobmedzené dispozičné oprávnenia, ale musí disponovať určitou voľnosťou pri prevádzkovaní svojej poľnohospodárskej činnosti, [16]

– súbežné vykonávanie nepoľnohospodárskej činnosti nesmie svojou intenzitou, charakterom, trvaním a načasovaním výrazne brániť činnosti poľnohospodára, ktorá je rozhodujúca pre priradenie. [17] Len vtedy sa možno domnievať, že poľnohospodár spravuje prenajaté zariadenia samostatne. [18]

46. Súdny dvor sa totiž vyjadril k súvislosti medzi poľnohospodárskymi plochami a podnikom a sformuloval kritériá týkajúce sa jeho správy v súvislosti s predpismi, v ktorých bol pojem „podnik“ použitý podobne, ako je použitý v nariadení č. 1307/2013 (na ktoré odkazuje nariadenie č. 1308/2013 a prostredníctvom neho delegované nariadenie 2019/33).

47. V uvedenej judikatúre sa venuje pozornosť predovšetkým pojmu „jednotky“ (alebo „výrobné jednotky“), ktoré sú časťami tvoriacimi „podnik“, v súvislosti s ich prevádzkou alebo správou.

48. V rozsudku Landkreis Bad Dürkheim Súdny dvor konštatoval, že pre povolenie využívania poľnohospodárskej plochy ako súčasti výrobných jednotiek spravovaných poľnohospodárom nie je podstatná povaha právneho vzťahu, na základe ktorého sa využíva táto plocha. [19] Zdôraznil, že „pozemok je súčasťou poľnohospodárskeho podniku poľnohospodára, ak má tento právo spravovať ho na účely výkonu poľnohospodárskej činnosti[, pričom v súvislosti s týmto pozemkom] poľnohospodár… má mať na účely výkonu svojej poľnohospodárskej činnosti k dispozícii dostatočnú nezávislosť“ [20].

[14] Bod 18 rozhodnutia vnútroštátneho súdu.

[15] Rozsudky zo 14. októbra 2010, Landkreis Bad Dürkheim (C-61/09, EU:C:2010:606, bod 62), a z 2. júla 2015, Wree (C-422/13, EU:C:2015:438, bod 44).

[16] Rozsudok z 2. júla 2015, Demmer (C-684/13, EU:C:2015:439, body 61 a 62). Podľa môjho názoru tento rozsudok v prejednávanej veci nie je veľmi dôležitý: predmetom sporu boli vtedy obmedzenia uložené poľnohospodárovi na zaručenie bezpečnosti leteckej prevádzky.

[17] Tamže (body 69 a 70).

[18] Rozsudok z 15. januára 1991, Ballmann (C-341/89, EU:C:1991:11, bod 15).

[19] Rozsudok zo 14. októbra 2010 (C-61/09, EU:C:2010:606, body 52, 54, 55, 58 a 62). Konštatovanie, že nie je dôležité, na základe akého titulu výrobca prevádzkuje podnik, vyplýva z ustálenej judikatúry [rozsudky z 8. mája 2003, Agrargenossenschaft Alkersleben (C-268/01, EU:C:2003:263, bod 30), a z 24. júna 2010, Pontini a i. (C-375/08, EU:C:2010:365, bod 62)].

[20] Táto judikatúra bola uvedená neskôr v rozsudku z 2. júla 2015, Wree (C-422/13, EU:C:2015:438, bod 44).

49. Irelevantnosť územného aspektu výrobných jednotiek je výraznejšie vyjadrená v rozsudku Agrargenossenschaft Alkersleben. V uvedenom spore výrobca, ktorého podnik sa nachádzal v jednej z nemeckých spolkových krajín, premiestnil podstatnú časť svojej výroby do inej spolkovej krajiny. Podľa Súdneho dvora nebola zmena v prevádzkovaných výrobných jednotkách podstatná: výrobca je oprávnený zvoliť si miesto výroby. Naproti tomu sa vyžaduje, aby spravoval súbor výrobných jednotiek (aj keď ich nevlastní), ktoré sa nachádzajú na území jedného členského štátu. [21]

50. V rozsudku Avio Lucos bol vyložený pojem podnik, ktorý sa už týkal nariadenia č. 1307/2013, pričom bola opäť zdôraznená súvislosť medzi výrobnými jednotkami a ich správou (a nie nevyhnutne ich vlastníctvom) zo strany poľnohospodára. [22]

51. Usmernenie, ktoré vyplýva z uvedených rozsudkov, podporuje výklad pojmu „podnik“, podľa ktorého sa tento pojem netýka len pozemkov v držbe, ktoré vlastní výrobca, ale umožňuje rozšíriť ho na prenajaté pozemky (a teda na pozemky, ktoré sa nachádzajú na iných poľnohospodárskych plochách než tých, ktoré vlastní výrobca).

3. Uplatnenie týchto kritérií na prejednávanú vec

a) O slovnom spojení „hrozn[o] zo zberu vo vinohradoch, ktoré využíva tento vinársky podnik“

52. Pokiaľ by sa dodržalo uvedené usmernenie, nebolo by problematické, ak by výrobok, ktorý sa má označovať pojmom „Weinguť“, bol vyrobený z hrozna zo zberu vo vinohradoch, ktoré fyzicky nezodpovedajú podniku, ktorého názov nesie víno, ale sa nachádzajú na pozemkoch, ktoré si prenajal výrobca. [23] Umožňovalo by to funkčné, a nie len priestorové chápanie pojmu „podnik“.

53. Na tomto závere sa zhodli všetci účastníci konania, ktorí sa zúčastnili na pojednávaní, vrátane spolkovej krajiny. Postoj spolkovej krajiny je obzvlášť dôležitý, lebo pripúšťa, že vinársky podnik, ktorého označenie sa uvedie pri obchodnej úprave vína, môže zahŕňať iné (vzdialené) vinohrady, ktoré nevlastní vlastník uvedeného podniku.

54. Ako som už uviedol, [24] vnútroštátny súd podľa všetkého dospel k tomu istému záveru: prenájom vinohradov, ktoré sú značne vzdialené od hlavného sídla vinohradníka, by v zásade nemal mať vplyv na používanie pojmov označujúcich vinársky podnik. [25]

[21] Rozsudok z 8. mája 2003, Agrargenossenschaft Alkersleben (C-268/01, EU:C:2003:263, body 30 až 33). Právny kontext tvorilo nariadenie Rady (EHS) č. 3950/92 z 28. decembra 1992, ktorým sa stanovuje dodatočný poplatok v odvetví mlieka a mliečnych výrobkov [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 405, 1992, s. 1).

[22] Rozsudok zo 7. apríla 2022, Avio Lucos (C-176/20, EU:C:2022:274, bod 36). Uvedené výrobné jednotky spravované poľnohospodárom môžu zahŕňať napríklad cudzie zvieratá, ktoré sa používajú na pastvu, pokiaľ má tento poľnohospodár dostatočné oprávnenie disponovať s týmito zvieratami na účely výkonu svojej poľnohospodárskej činnosti.

[23] Logicky za predpokladu, že prenajaté vinohrady sa nachádzajú na území, na ktoré sa vzťahuje chránené označenie pôvodu alebo zemepisné označenie.

[24] Pozri bod 27 vyššie.

[25] Bod 31 rozhodnutia vnútroštátneho súdu.

55. Na rozdiel od toho, ako to bolo v prípade článku 5 nariadenia (EHS) č. 997/81 [26], podľa článku 54 ods. 1 prvého pododseku delegovaného nariadenia 2019/33 sú pojmy, ktoré sú predmetom sporu v prejednávanej veci, vyhradené „pre vinárske výrobky s chráneným označením pôvodu alebo zemepisným označením“ [27].

56. To vysvetľuje, prečo v prejednávanom spore nie je vôbec problematické, že prenajaté vinohrady sa nachádzajú približne 70 kilometrov od obce Zell, kde sa nachádza hlavné sídlo výrobcu, lebo sa nachádzajú v tom istom regióne, na ktorý sa vzťahuje chránené zemepisné označenie. [28]

57. Normatívny rámec navyše konkrétne stanovuje možnosť prepojiť kvalitu s *menšími* zemepisnými jednotkami, v ktorých sa vyrába víno. Článok 120 ods. 1 písm. g) nariadenia č. 1308/2013, doplnený článkom 55 delegovaného nariadenia 2019/33, dovoľuje, aby označenie alebo obchodná úprava vín obsahovali nepovinný údaj, ktorým je „názov inej zemepisnej jednotky, ktorá je menšia alebo väčšia ako oblasť zodpovedajúca označeniu pôvodu alebo zemepisnému označeniu“.

58. Použitie slovného spojenia *zemepisná jednotka* na označenie týchto menších oblastí a jeho súčasné nepoužitie na označenie poľnohospodárskeho podniku, ktorého názov nesie víno, svedčí o tom, že tento podnik sa nevyhnutne nemusí vyznačovať pozemkami, ktoré sa nachádzajú v tom istom areáli patriacom výrobcovi. Naopak podnik, ktorého názov nesie víno, môže zahŕňať pozemky v cudzom vlastníctve, ktoré boli poskytnuté alebo prenajaté výrobcovi, ktorý na nich vykonáva svoju poľnohospodársku činnosť.

59. Vyššie uvedené naráža na jednu námietku, na ktorú poukázal vnútroštátny súd: [29] ak je cieľom uvedenia pojmov označujúcich vinársky podnik (v označení alebo v obchodnej úprave vína), „aby bol spotrebiteľ lepšie informovaný o mieste, kde bol vinársky výrobok vyrobený, najmä ak sú tieto miesta spotrebiteľom dobre známe“ [30], nie sú spotrebitelia uvedení do omylu, ak sa pojem podnik vykladá vo vyššie uvedenom zmysle?

60. Táto námietka je odôvodnená, ale nie neprekonateľná. Spotrebiteľ sa bude spoliehať, že víno je kvalitnejšie, ak je označené pojmom, ktorý tvorí názov podniku, a má právo na to, aby vzťah medzi vínom a podnikom nezanikol. Na to, aby to tak bolo, však nie je nevyhnutné, aby víno pochádzalo práve z pozemku, ktorý výrobca vlastní; postačuje, aby sa víno vyrábalo pod jeho vedením, zodpovednosťou a dohľadom ako vlastníka podniku chápaného vo vyššie zdôraznenom funkčnom zmysle.

[26] Nariadenie Komisie z 26. marca 1981, ktorým sa stanovujú podrobné pravidlá týkajúce sa označovania a obchodnej úpravy vín a hroznových muštov [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 106, 1981, s. 1).

[27] To je logické, keďže pre označenia pôvodu a zemepisné označenia je podstatné, aby kvalita, vlastnosti alebo povesť výrobku boli ovplyvnené zemepisným pôvodom alebo aby ich bolo možné pripísať zemepisnému pôvodu [článok 93 ods. 1 písm. a) a b) nariadenia č. 1308/2013].

[28] Landwein der Mosel (https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/food-safety-and-quality/certification/quality-labels/geographical-indications-register/details/EUGI00000004687).

[29] Bod 24 rozhodnutia vnútroštátneho súdu.

[30] Odôvodnenie 49 delegovaného nariadenia 2019/33.

b) O lisovaní ako súčasti procesu vinifikácie

61. V článku 54 ods. 1 druhom pododseku delegovaného nariadenia 2019/33 sa rozlišuje na jednej strane zber hrozna a na druhej strane vinifikácie. Proces vinifikácie zahŕňa rôzne fázy, medzi ktorými sa nachádza lisovanie.

62. Je teda potrebné objasniť, či je doteraz používané chápanie pojmu vinársky podnik [31] platné, ak sa na základe uvedeného ustanovenia vinifikácia musí vykonávať *výlučne* v podniku, ktorého názov nesie víno. [32]

63. Domnievam sa, že uvedené úvahy týkajúce sa flexibilného a funkčného výkladu pojmu „podnik“ (ktorý nesúvisí s územnou základňou, ale skôr s prevádzkou, správou a zodpovednosťou výrobcu vo vzťahu k jednotkám používaným pri výrobe) možno uplatniť nielen na pestovanie a zber hrozna, ale aj na lisovanie ako súčasť procesu vinifikácie.

64. Z tohto hľadiska sa vinifikácia vykonáva *výlučne* v podniku, ktorého názov nesie víno, aj keď sa časť tohto procesu uskutočňuje v zariadení, ktoré sa nachádza mimo areálu pozemkov patriacich výrobcovi, ak je lisovacie zariadenie súčasťou tohto podniku (podniku, ktorého názov nesie víno) vo vyššie uvedenom funkčnom zmysle.

65. Ak sa uzná, že činnosti spočívajúce v pestovaní a zbere hrozna, ktoré majú podstatný význam pre konečný výsledok, nemusia byť územne prepojené s pozemkami, ktoré vlastní vinohradník (lebo vinohradník si môže prenajať iné pozemky, ktoré budú súčasťou jeho podniku), tú istú argumentáciu možno o to viac uplatniť na listovanie vína. [33]

66. Na tomto závere sa opäť zhodli účastníci konania, ktorí sa zúčastnili na pojednávaní, vrátane spolkovej krajiny. Fyzická poloha lisovacieho zariadenia nie je podstatným faktorom. Bude však nevyhnutné, aby vinohradník, ktorý je vlastníkom podniku, ktorého názov nesie víno, náležite dohliadal na lisovanie, čo je predmetom ostatných prejudiciálnych otázok.

67. Toto riešenie nie je v rozpore s judikatúrou Súdneho dvora týkajúcou sa realizácie procesov vinifikácie, z ktorej nemožno vyvodiť jednoznačné riešenia, lebo táto judikatúra bola zameraná na špecifiká každého prípadu. Správne na to poukazuje vnútroštátny súd, ktorý uvádza, že

– z rozsudku z 18. októbra 1988, Erzeugergemeinschaft Goldenes Rheinhessen [34], nevyplývajú usmernenia, ktoré by bolo možné uplatniť na túto vec, lebo uvedený spor sa týkal fľašovania, a nie vinifikácie. Okrem toho predpisy, ktorých výklad bol vtedy podaný, sa odlišovali od predpisov, ktoré platia v prejednávanej veci,

– oveľa jasnejšie vysvetlenie neposkytujú ani úvahy uvedené v rozsudku z 29. júna 1994, Baux [35]. Hoci sa v ňom konštatovalo, že uplatniteľná právna úprava nevyžaduje, aby vinohradníci boli

[31] Ako poznamenáva vnútroštátny súd, kritériá stanovené vo všeobecnej oblasti poľnohospodárskej výroby sa majú vykladať striktne, ak sa uplatňujú na právne predpisy týkajúce sa vinárstva, vzhľadom na úzku súvislosť medzi stálou prevádzkarňou a vinárskym podnikom, ktorého názov nesie víno.

[32] Táto požiadavka bola zavedená článkom 57 nariadenia č. 607/2009. Dovtedy sa vyžadovalo, aby „sa výroba vína vykonávala v tomto vinárenskom podniku“ [článok 4 ods. 3 nariadenia Komisie (EHS) č. 1608/76 zo 4. júna 1976, ktorým sa stanovujú podrobné pravidlá týkajúce sa opisu a obchodnej úpravy vín a hroznových muštov (*neoficiálny preklad*) (Ú. v. ES L 183, 1976, s. 1)].

[33] V tejto veci si lisovanie podľa vinohradníka A nevyžaduje viac ako tri celé hodiny (bod 1 oddielu jeho písomných pripomienok týkajúceho sa prvej prejudiciálnej otázky).

[34] Vec 311/87 (EU:C:1988:483).

[35] Vec C-403/92 (EU:C:1994:269).

vlastníkmi zariadení na vinifikáciu, toto konštatovanie sa týkalo odlíšenia od vlastníctva družstva, ktoré zasa vystupovalo v postavení „podniku“. Toto družstvo pestovalo hrozno vo svojich vinohradoch a vyrábalo víno vo vlastných zariadeniach.

68. Čo sa týka situácií posudzovaných v uvedených dvoch rozsudkoch, situácia, o ktorú išlo v rozsudku Baux [36], sa do určitej miery podobá situácii, o ktorú ide v prejednávanej veci, lebo predmetom sporu bolo použitie pojmu „château“ na uvedenie názvu vinárskeho podniku. Súdny dvor pritom konštatoval [37], že predpis, ktorý sa vzťahoval na spor:

– na jednej strane zaručoval „… spotrebiteľom, ktorí kupujú víno s určitými prestížnymi označeniami, ako je označenie ‚château‘, že hlavné fázy procesu výroby tohto vína, konkrétne fázy od zberu hrozna po výrobu vína, boli vykonané *pod skutočným vedením, dôsledným a sústavným dohľadom a výlučnou zodpovednosťou vinohradníka, ktorému možno pripísať kvalitu výrobku*“, [38]

– na druhej strane bolo potrebné, „aby sa všetko hrozno zberalo vo vinohradoch, ktoré sú súčasťou tohto podniku, a aby sa zaviedli spoľahlivé postupy na zaručenie oddelenej výroby vína z hrozna zozbieraného na pozemkoch patriacich k pôvodnej usadlosti ‚château‘“ [39].

69. Rozsudok Baux je do určitej miery nejednoznačný, čo vyplýva zo špecifík uvedenej veci. Hoci je v súlade so základnou myšlienkou skutočného vedenia podniku a zodpovednosti výrobcu, ktorému sa pripisuje kvalita vína, vytvára určité nejasnosti, pokiaľ ide o územnú súvislosť s hroznom dopestovaným na pozemkoch „château“.

70. Súdny dvor spresnil, že právna úprava „nevyžaduje, aby sa výroba vína vykonávala v zariadeniach nachádzajúcich sa na usadlosti, ktorej súčasťou je ‚château‘, ani aby samotní vinohradníci boli vlastníkmi zaradení na výrobu vína…“. Ďalej sa však podľa všetkého vyjadril v prospech územnej súvislosti medzi výrobou vína a konkrétnym pozemkom, na ktorom sa pestuje hrozno.

71. Vzhľadom na všetky tieto skutočnosti možno podľa môjho názoru konštatovať, že lisovanie hrozna prebieha v podniku, ktorého názov nesie víno, ak sa vykonáva v prenajatom lisovacom zariadení, ktoré bolo výhradne poskytnuté vlastníkovi tohto podniku.

72. Vzhľadom na vysoké náklady, ktoré môžu byť spojené s lisovacími zariadeniami, [40] sa tak uľahčuje vstup malých výrobcov na trh za podmienok rovnosti. [41] Ak by bolo používanie kvalitatívnych pojmov označujúcich podnik obmedzené na vinohradníkov, ktorí disponujú

[36] Uplatnil sa článok 5 ods. 1 nariadenia č. 997/81.

[37] Rozsudok z 29. júna 1994, Baux (C-403/92, EU:C:1994:269, bod 13). Aj vtedy víno muselo pochádzať „výlučne z hrozna zozbieraného v predmetnom podniku a… výroba vína sa [musela] vykonávať v tom istom podniku“.

[38] Tamže (body 14 a 15). Kurzívou zvýraznil generálny advokát.

[39] Tamže (bod 19 a v tom istom zmysle bod 24).

[40] Na pojednávaní boli uvedené príklady nákladov na lisovacie zariadenia a bola zdôraznená ekonomická racionálnosť (na ktorú poukazuje aj vnútroštátny súd) ich spoločného využívania viacerými vinohradníkmi. Komisia navyše uviedla enologické dôvody, lebo pri preprave zozbieraného hrozna do vzdialeného lisovacieho zariadenia sa môže znížiť kvalita tohto hrozna.

[41] Hospodárska životaschopnosť týchto malých podnikov je jedným z cieľov, ktoré chce normotvorca Únie dosiahnuť. Podľa odôvodnenia 13 nariadenia 2021/2117 „sa sektor vinohradníctva a vinárstva Únie vyznačuje aj veľmi vysokým počtom malých rodinných poľnohospodárskych podnikov, čo vedie k rozmanitej škále vín“. V tom istom odôvodnení sa odporúča zaručiť hospodársku životaschopnosť ich projektov.

všetkými výrobnými jednotkami na svojich vlastných pozemkoch, možnosti používať tieto pojmy by boli obmedzené na veľké podniky, čo by narušilo konkurencieschopnosť a bolo na úkor malých výrobcov. [42]

73. Ako uvádza vnútroštátny súd, toto riešenie sa uplatnilo v inom členskom štáte (Rakúsko) [43], ktorý povoľuje, aby spracovanie, výrobu, lisovanie alebo filtráciu vína na základe zmluvy vykonával iný subjekt. V Rakúsku sa podľa všetkého nevyžaduje prísne prepojenie stálej prevádzkarne s podnikom, ktorého názov nesie víno. [44]

74. Pokiaľ bude odpoveď na prvú prejudiciálnu otázku kladná, bude potrebné preskúmať ďalšie prejudiciálne otázky.

B. Druhá a tretia prejudiciálna otázka

75. Tieto dve otázky, ktoré možno posúdiť spoločne, vychádzajú z kladnej odpovede na prvú otázku. Na základe tohto predpokladu vnútroštátny súd odkazuje na účasť vlastných alebo cudzích zamestnancov na lisovaní hrozna v prenajatom zariadení.

76. Vnútroštátny súd konkrétne kladie tieto otázky:

– „je… nevyhnutné, aby lisovanie uskutočňovali alebo naň priamo dozerali zamestnanci vinárskeho podniku, ktorého názov nesie víno, alebo môžu lisovanie vykonávať aj zamestnanci vinárskeho podniku, ktorý je prenajímateľom lisovacieho zariadenia, podľa pokynov vinárskeho podniku, ktorého názov nesie víno?“,

– „ak lisovanie môžu vykonávať aj zamestnanci vinárskeho podniku, ktorý je prenajímateľom lisovacieho zariadenia, môže sa týmto zamestnancom v prípade neočakávaných problémov priznať oprávnenie, aby do lisovania zasiahli na základe vlastného rozhodnutia?“

77. Na pojednávaní sa účastníci konania vo veci samej a Komisia vo svojich pripomienkach správne zamerali na aspekty súvisiace so zamestnancami, ktorí sa podieľajú na lisovaní. Spolková krajina vyjadrila znepokojenie, pokiaľ ide o mechanizmy na kontrolu riadenia, dohľadu a zodpovednosti výrobcu, ak si výrobca prenajal technické zariadenia a využil externých poskytovateľov služieb.

78. Z už citovanej judikatúry vyplýva, že výrobca musí v každom prípade zaručiť, aby vinifikácia uskutočňovaná v prenajatých zariadeniach, ktoré sú však súčasťou jeho vinárskeho podniku (v už opísanom funkčnom zmysle), zodpovedala rovnakým technikám alebo postupom, aké sa používajú v podniku, ktorého je vlastníkom.

[42] Podľa článku 40 ods. 1 ZFEÚ „na dosiahnutie cieľov stanovených v článku 39 [spoločná poľnohospodárska politika] sa zavedie spoločná organizácia poľnohospodárskych trhov“. Podľa odseku 2 tohto článku musí byť „spoločná organizácia… bez akejkoľvek diskriminácie medzi výrobcami… v rámci Únie“.

[43] Ustanovenie § 22 ods. 2 Bundesgesetz über den Verkehr mit Wein und Obstwein (spolkový zákon o obchodovaní s vínom a ovocným vínom), v znení uverejnenom 17. novembra 2009 (rakúsky BGBl. I č. 111/2009) a zmenenom zákonom z 29. mája 2019 (rakúsky BGBl. I č. 48/2019) v spojení s § 2 ods. 1 a § 2 ods. 2 bodom 1 Verordnung des Bundesministers für Land- und Forstwirtschaft, Umwelt und Wasserwirtschaft über die Bezeichnung von Weinen (nariadenie spolkového ministra pre poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo, životné prostredie a vodné hospodárstvo o označovaní vín) v znení uverejnenom 1. apríla 2011 (rakúsky BGBl. II č. 111/2011), naposledy zmenenom pozmeňovacím nariadením z 23. júla 2018 (rakúsky BGBl. II č. 184/2018).

[44] Bod 32 rozhodnutia vnútroštátneho súdu.

79. Vinohradník, ktorý uskutočňuje lisovanie hrozna v prenajatom lisovacom zariadení, ho teda musí uskutočňovať tak, aby „… skutočne riadil, dôsledne a sústavne dohliadal a výlučne zodpovedal“ [45] za túto fázu (a iné fázy) procesu výroby vína.

80. Ak je splnená uvedená požiadavka, nič nebráni tomu, aby lisovanie uskutočňovali zamestnanci, ktorí obvykle obsluhujú lisovacie zariadenie, [46] a nie zamestnanci podniku, ktorého názov nesie víno. Na to, aby proces bolo možné priradiť vlastníkovi tohto podniku, vinohradník, ktorý je nájomcom lisovacieho zariadenia, musí (buď osobne, alebo prostredníctvom vlastných zamestnancov alebo pracovníkov, ktorí majú uzavretú zmluvu o poskytovaní služieb) dohliadať na to, či lisovanie spĺňa jeho normy.

81. Domnievam sa, že nestačí dať prenajímateľovi lisovacieho zariadenia všeobecné pokyny, lebo nemožno vylúčiť, že pri lisovaní vzniknú neočakávané problémy, ktoré si budú vyžadovať prijatie okamžitých rozhodnutí. Tieto rozhodnutia môže prijať len výrobca alebo jeho zamestnanci, pričom ich prijatím nemožno poveriť tretie osoby, lebo len výrobca alebo jeho zamestnanci ovládajú konkrétne vlastnosti jeho metódy vinifikácie.

82. Podľa môjho názoru je postačujúce, aby Súdny dvor uviedol toto kritérium. Je úlohou správnych orgánov (prípadne rád pre reguláciu chráneného označenia pôvodu alebo zemepisného označenia), aby toto kritérium premietli do presnejších pravidiel.

83. V konečnom dôsledku prináleží vnútroštátnemu súdu určiť, či miera zasahovania výrobcu do lisovania, ktoré sa uskutočňuje v lisovacom zariadení, ktoré si prenajíma, spĺňa tieto požiadavky. Podpísaná zmluva o prenájme zariadenia bude dôležitým (nie jediným) faktorom na vymedzenie oprávnení výrobcu a prenajímateľa.

C. Štvrtá prejudiciálna otázka

84. Vnútroštátny súd sa pýta, aký vplyv môže mať skutočnosť, že prenajímateľ lisovacieho zariadenia, v ktorom prebieha lisovanie, má vlastný ekonomický záujem na spôsobe vykonávania lisovania. Tento záujem by mohol vyplývať z toho, že v zmluve bol stanovený cenový príplatok viazaný na výnosnosť a kvalitu.

85. Prináleží vnútroštátnemu súdu, ktorý v každom prípade musí rozhodnúť spor týkajúci sa tejto otázky, aby objasnil, či určitá zmluvná podmienka vyvoláva ekonomické riziko, ktoré by mohlo spochybniť výlučnú zodpovednosť vlastníka vinárskeho podniku, ktorého názov nesie víno.

86. Domnievam sa však, že odmeňovanie a dohodnuté stimuly by nemali obmedziť schopnosť výrobcu skutočne rozhodovať o lisovaní a dohliadať naň. Výrobca ako subjekt, ktorý zodpovedá za proces vinifikácie, má tiež záujem na tom, aby bez narušenia uplatňovania techník alebo postupov, ktoré určujú enologické vlastnosti jeho vín, bolo lisovanie čo najvýnosnejšie a zároveň bola zachovaná kvalita výrobku.

[45] Rozsudok z 29. júna 1994, Baux (C-403/92, EU:C:1994:269, bod 15).

[46] Ako Komisia zdôraznila na pojednávaní, práve oni lepšie poznajú fungovanie zariadenia.

V. Návrh

87. Na základe vyššie uvedeného navrhujem, aby Súdny dvor odpovedal na prejudiciálne otázky, ktoré mu položil Bundesverwaltungsgericht (Spolkový správny súd, Nemecko), takto:

Článok 54 ods. 1 druhý pododsek delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2019/33 zo 17. októbra 2018, ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013, pokiaľ ide o žiadosti o ochranu označení pôvodu, zemepisných označení a tradičných pojmov v sektore vinohradníctva a vinárstva, námietkové konanie, obmedzenie používania, zmeny špecifikácií výrobkov, zrušenie ochrany a označovanie a obchodnú úpravu,

sa má vykladať v tomto zmysle, že:

1. Možno uznať, že vinifikácia sa vykonávala výlučne vo vinárskom podniku, ktorého názov nesie víno, ak sa lisovanie hrozna uskutočnilo v cudzom lisovacom zariadení, ktoré bolo na 24 hodín výhradne prenajaté vinárskemu podniku, ktorého názov nesie víno, pokiaľ vlastník tohto podniku skutočne riadil a dôsledne a sústavne dohliadal na lisovanie a zodpovedal zaň.

2. Za tých istých podmienok skutočného riadenia, dôsledného a sústavného dohľadu a zodpovednosti vlastníka podniku, ktorého názov nesie víno, nič nebráni tomu, aby sa zamestnanci poľnohospodárskeho podniku, ktorý je prenajímateľom lisovacieho zariadenia, podieľali na lisovaní hrozna a aby nájomná zmluva zahŕňala ustanovenia, v ktorých je stanovený cenový príplatok za každý hektoliter vína, ktorý je závislý od výnosu a kvality.